

Henkilökohtainen apu ja omaishoidon tuen sijaishoito kotona -palvelusetelisääntökirjan uudistaminen

Elämänkaarilautakunta 22.04.2026 § 36

Valmistelija

tulosaluejohtaja Annukka Kuismin, puh. 050 550 2263
annukka.kuismin(at)omahame.fi,
palvelupäällikkö Kati Sihvonen, puh. 040 702 5221
kati.sihvonen(at)omahame.fi
erityisasiantuntija Leena Toivonen, puh. 050 369 7627
leena.toivonen(at)omahame.fi

Selostus

Nykyinen hyvinvointialueen Henkilökohtainen apu ja omaishoidon tuen sijaishoito kotona -palvelusetelisääntökirja on tullut voimaan 1.1.2023. Se pohjautuu aiempaan Hämeenlinnan kaupungin palvelusetelisääntökirjaan, johon tehtiin hyvinvointialueen käynnistyessä lähinnä teknisluonteiset muutokset. Sen jälkeen sääntökirjaa ei ole päivitetty. Sääntökirja vaatii uudistamista, jotta sen nojalla tuotettu palvelu vastaa sisällöllisesti ja laatuvaatimusten osalta ostopalveluna hankittavaa palvelua. Palvelusetelisääntökirjaa laadittaessa on huomioitu myös uudistunut vammaispalvelulainsäädäntö.

Henkilökohtaisen avun ja omaishoidon tuen sijaishoidon palvelusetelituottajia on Kanta-Hämeen hyvinvointialueella tällä hetkellä 52 palveluntuottajaa ja palveluiden piirissä asiakkaita 236. Palveluntuottajista molempia palveluja tarjoaa 23 palveluntuottajaa, pelkkää henkilökohtaista apua tarjoaa 23 palveluntuottajaa ja pelkkää omaishoidon sijaishoitoa 6 palveluntuottajaa. Vuonna 2025 henkilökohtaisen avun palvelusetelikustannukset olivat 1 709 000 euroa. Omaishoidon tuen sijaishoito -palvelun kustannukset olivat 77 000 euroa.

Uusi sääntökirjan on nimeltään Henkilökohtainen apu ja muu kotiin annettava palvelu. Nimi on muutettu, jotta palvelusetelillä voidaan vastata jatkossa paitsi henkilökohtaisen avun tai omaishoitajan vapaan aikaisen huolenpidon, myös muun vammaispalvelulain mukaisen lyhytaikaisen huolenpidon tarpeeseen.

Uuden sääntökirjan laatimisessa on noudatettu sisältö- ja laatuvaatimusten osalta henkilökohtaisen avun ja muun kotiin annettavan avun ostopalvelun puitesopimuksen palvelukuvausta. Käsitteistö on muutettu vastaamaan 1.1.2025 voimaan tullutta vammaispalvelulakia. Lisäksi on oikaistu sääntökirjan virheellinen maininta asiakkaan omavastuuosuudesta ja mahdollisten matkakulujen korvaamisesta, sillä vammaispalveluna myönnetystä henkilökohtaisen avun palvelusta ei voida periä asiakkaalta omavastuuosuutta tai muita kuluja. Omavastuuta ei peritä myöskään muusta kotiin annettavasta palvelusta (esim. lyhytaikainen huolenpito tai omaishoitajan vapaan aikainen hoito palvelusetelillä).

Palvelusetelin enimmäisarvo on ollut 1.1.2023 alkaen 25 €/h klo 6.00–21.00 välisenä aikana. Yölisä klo 21.00–06.00 välisenä aikana on 30 prosenttia ja sunnuntaillisä 100 prosenttia arkihinnasta kaikkina vuorokauden aikoina. Sunnuntaillisät maksetaan myös arkipyhinä, juhannus- ja jouluaattona sekä itsenäisyyspäivänä.

Palvelusetelin nykyinen arvo 25 €/h on edelleen korkeampi kuin puitehankinnassa etusijajärjestyksen alkupäässä olevien palveluntuottajien vastaavan palvelun tuntihinnat, jotka alkavat 22,73 eurosta. Vaadittavien kustannussäästöjen aikaansaamiseksi sunnuntai- ja arkipyhäkorvauksen suuruudeksi esitetään uudessa palvelusetelisääntökirjassa 100 prosentin sijaan 80 prosentin korotusta, joka vastaa puitesopimuksen sunnuntaityökorotusta. Arvioitu säästö kustannuksissa on 2 prosentin luokkaa.

Keskeiset muutokset uudessa sääntökirjassa

- Palvelun sisältö- ja laatuvaatimukset sekä palveluprosessi on kuvattu aiempaa tarkemmin noudattaen puitehankintasopimuksen palvelukuvausta. Käsitteistö on muutettu vastaamaan uutta vammaispalvelulakia. Itse palvelun sisältö ei ole muuttunut.
- Palveluseteliä voidaan käyttää myös muun lyhytaikaisen huolenpidon kuin omaishoitajan vapaan aikaisen hoidon järjestämiseen.
- Palvelusetelin arvon korotusta sunnuntai- ja pyhätyökorotusta alennetaan 100 prosentista 80 prosenttiin.

Uusi sääntökirja esitetään otettavaksi käyttöön 1.10.2026. Uuden sääntökirjan hyväksymisen jälkeen nykyisiä palveluntuottajia tiedotetaan asiasta ja he voivat halutessaan jatkaa palvelujen tuottajina keskeytyksettä.

Liitteenä luonnos palvelusetelisääntökirjasta Henkilökohtainen apu ja muu kotiin annettava palvelu.

Toimivallan peruste

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 13.5 § kohta 11

Toimialajohtajan/ perhe-, sosiaali- ja vammaispalvelut päätösesitys

Elämänkaarilautakunta päättää esittää aluehallitukselle, että se päättää

1. hyväksyä liitteen mukaisen sääntökirjan Henkilökohtainen apu ja muu kotiin annettava palvelu ja
2. vahvistaa voimaantulopäiväksi 1.10.2026.

Päätös

Elämänkaarilautakunta hyväksyi päätösesityksen.

Erityisasiantuntija Leena Toivonen oli kokouksessa asiantuntijana läsnä esittelemässä asiaa, ja hän poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus 08.06.2026
5404/00.01.02.00/2026

Valmistelija	hallintojohtaja Katja Tommiska, puh. 040 821 2396, katja.tommiska@omahame.fi
Selostus	Elämänkaarilautakunnasta on tullut aluehallituksen päätettäväksi asia koskien Henkilökohtainen apu ja omaishoidon tuen sijaishoito kotona - palvelusetelisääntökirjan uudistamista. (MP-J)
Toimivallan peruste	Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 10.5 § 5 ja 33 kohta
Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys	Aluehallitus päättää 1. hyväksyä liitteen mukaisen sääntökirjan Henkilökohtainen apu ja muu kotiin annettava palvelu ja 2. vahvistaa voimaantulopäiväksi 1.10.2026.
Päätös	
Täytäntöönpano	Asiaote/tulosaluejohtaja Annukka Kuismin, palvelupäällikkö Kati Sihvonen, erityisasiantuntija Leena Toivonen
Muutoksenhaku	Oikaisuvaatimus